فرم طرح دوره (Course Plan)

نام درس : اقدامات بهداشتی وکمک های اولیه در شرایط اضطراری تعداد واحد: ۲واحد(نظری- عملی)	رشته تحصیلی: بهداشت عمومی	مقطع تحصیلی دانشجویان: کارشناسی	محل برگزاری: کلاس ۱۲	مدرسین: دکتر محمد حسین دلشاد	نیمسال تحصیلی: نیمسال اول تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵
نام دانشکده:بهداشت	گروه آموزشی:بهداشت عمومی	روز و ساعت برگزاری: دوشنبه ساعت ۱۶ تا۱۸	تلفن و روزهای تماس: ۰۹۱۲۷۱۹۱۸۴۱- ۰۵۱۵۲۴۲۱۲۴۸ داخلی ۲۴۸ یک‌شنبه‌ها	آدرس دفتر: دانشکده بهداشت طبقه دوم	آدرس ایمیل:Delshadmh1@thums.ac.ir

هدف کلی درس: ایجاد مهارت در دانشجویان در زمینه اجرائی برنامه های بهداشتی و کمک های اولیه در شرایط اضطراری

شناخت عواملی که باعث بروز حوادث می شوند و اقدامات ضروری جهت پیشگیری از حوادث و سوانح

شناخت مدیریت بحران و ویژگی های آن

اهداف اختصاصی درس:

۱- مبانی بحران ها را شرح دهد.
۲- دانشجو بتواند تعاریف و انواع طبقه بندی بحران ها را شرح دهد.
۳- با انگیزه در حین تدریس به درس گوش کند.
۴- مفهوم ریسک را شرح دهد.
۵- دانشجو بتواند اجزای مختلف ریسک را شرح دهد.
۶- مفهوم اجزای مدیریت بحران را شرح دهد.
۷- دانشجو بتواند سطوح مختلف پیشگیری را شرح دهد.
۸- انواع مدل های مدیریت بحران را شرح دهد.
۹- مفهوم چرخه مدیریت بحران را توضیح دهد.
۱۰- چرخه کاهش خطر بلایای طبیعی و انسان ساخت را شرح دهد.
۱۱- اصول پیشگیری وکاهش اثرات مخرب انواع بحران را توضیح دهد.
۱۲- دانشجو بتواند اصول آمادگی و برنامه ریزی پاسخ به انواع بحران را شرح دهد.
۱۳- چرخه کاهش خطر بلایای طبیعی و انسان ساخت را شرح دهد.
۱۴- سامانه فرماندهی حادثه را توضیح دهد.
۱۵- دانشجو بتواند انواع و شیوه های تدوین برنامه آمادگی و مقابله با بحران را شرح دهد.
۱۶- چرخه کاهش خطر بلایای طبیعی و انسان ساخت را شرح دهد.
۱۷- شیوه های تدوین برنامه آمادگی با بحران را توضیح دهد.
۱۸- دانشجو بتواند روشهای مقابله با بحران را لیست کند.
۱۹- اصول مقابله با انواع بحران را توضیح دهد.
۲۰- اصول پاسخدهی به انواع بحران را لیست کند.
۲۱- سامان دهی، بازتوانی و بازسازی و شناسایی استانداردهای بین المللی مدیریت بحران را توضیح دهد.
۲۲- اصول و مبانی تریاژ در سوانح و بحران ها را توضیح دهد.
۲۳- نحوه مدیریت بحران در حوادث صنعتی و بشر ساخته را توضیح دهد.
۲۴- مدیریت بحران در بلایای طبیعی را توضیح دهد.
۲۵- مدیریت بحران در سوانح زیست محیطی را تشریح کند.
۲۶- مباحث خاص بحران در مدیریت سلامت را شرح دهد

۲۷- استراتژی دولت التیام بخش و تفاوت جامعه تقدیرگرا و جامعه خوداتکا را شرح دهد
۲۸- کلیات، حوادث، طبقه بندی، اثرات کلی سازمان های مسئول مملکتی و بین المللی را توضیح دهد.
۲۹- جمع آوری مجروحین – کمک های اولیه – چگونگی نقل و انتقال آسیب دیدگان – اسکان آوارگان را نشان دهد.
۳۰- کنترل بیماری های واگیر در شرایط اضطراری را لیست کند.
۳۱- اقدامات بهداشت محیط در شرایط اضطراری (مشکلات آب و فاضلاب، طرق تهیه، گندزدایی و توزیع آب سالم) را توضیح دهد.
۳۲- اقدامات بهداشت محیط در شرایط اضطراری(زباله، جمع آوری اجساد انسان و حیوانات، گندزدایی آنها، بهداشت مواد غذایی و ...) را توضیح دهد.
۳۳- آمادگیهای بهداشتی قبل از وقوع بحران – مبارزه با بندپایان و جوندگان را بیان نماید
۳۴- مسائل بهداشتی، روانی و عاطفی اسکان در اردوگاه ها را شرح دهد
۳۵- مراحل و نحوه اقدام در انواع کمک های اولیه را انجام دهد
۳۶- وسایل کمک های اولیه را مشاهده، نحوه استفاده و نگهداری وسایل کمک های اولیه را با استفاده از دستورالعمل ها بیان نماید
۳۷- با استفاده از مولاژهای آموزشی بزرگسال و نوزاد، احیا قلبی وریوی یک و دو نفره را به طورصحیح با کمک مربی انجام دهد.
۳۸- باید نحوه حمل مصدوم را مشاهده و شیوه حمل مصدوم را بر روی دانشجویان یا ماکت انجام دهد
۳۹- بتواند اصول و شیوه های آموزش داده شده در پانسمان، بخیه، بانداژ، آتل بندی را در حضور مربی به کار بندد

*منابع اصلی درس:

۱- جهانگیری کتایون. اصول ومبانی مدیریت بحران. چاپ و ویرایش دوم تهران: موسسه آموزش عالی هلال ایران وابسته به جمعیت هلال احمر، ۱۳۹۰
۲- حسین حاتمی و همکاران. ویراست چهارم کتاب جامع بهداشت عمومی: جلد ۲؛ فصل ۹ گفتار ۱۹ مسائل بهداشتی در سوانح و حوادث تالیف کتایون جهانگیری. تهران: انتشارات ارجمند، ۱۳۹۸
۳- اردلان علی و همکاران. درسنامه سلامت در حوادث و بلایا. تهران: انتشارات مهرراوش، ۱۳۹۵
۴- جهانگیری کتایون. مبانی مدیریت جامعه محور بحران. تهران: موسسه آموزش عالی هلال ایران وابسته به جمعیت هلال احمر، ۱۳۸۹
۵- راهنمای بهسازی محیط در بلایای طبیعی – دکتر محمد عصار- ترجمه دکتر ابوالحسن ندیم
۶- کتاب امداد و نجات – از انتشارات جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران
۷- کتاب اقدامات بهداشتی و درمانی قبل و بعد از وقوع بلایای طبیعی – از انتشارات وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
۸- اقدامات بهداشتی در شرایط اضطراری تدوین مهندس احمد اصل هاشمی از انتشارات دانشگاه علوم پزشکی تبریز
۹- اراهنمای بررسی و پاسخ به طغیان بیماریهای واگیر ، مهمد رضا سیاوشی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
۱۰- اقدامات بهداشتی در شرایط اضطراری تدوین مهندس احمد اصل هاشمی از انتشارات دانشگاه علوم پزشکی تبریز
۱۱- راهنمای عملیات بهداشت محیط در شرایط اضطراری و بلایا- وزارت بهداشت و مرکز سلامت محیط و کار- سال ۱۳۹۰
۱۲- منابع آورده شده در نوید

منابع فرعی درس:

1- Clements B, Casani J. Disasters and public health: planning and response. Second edition. Butterworth-Heinemann۲۰۱۶
2- -Koenig and Schultz's Disaster Medicine: Comprehensive Principles and Practices .2nd Edition. Cambridge University Press: 2016

روش تدریس: سخنرانی/پرسش و پاسخ/ایفای نقش/ بحث گروهی/ یادگیری مبتنی بر حل مسئله/ یادگیری معکوس/ یادگیری مبتنی بر جامعه

مسئولیت های فراگیران: حضور فعال در کلاس،شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات

***نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:**

الف) در طول دوره (کوئیز، تکالیف،امتحان میان ترم...): ۲۰٪ ارزشیابی به حضور مستمر در تالار گفتگو،کلاس حضوری و رعایت نظم و داشتن توجه کافی به مطالب حین تدریس ۲۰٪ کل نمره با استفاده از کوئیز و تکالیف **بارم:۲**

ب) پایان دوره: ۸۰٪ باقی‌مانده در امتحان پایان ترم محاسبه می‌گردد. **بارم:۱۸**

ارزشیابی به صورت کتبی که ۲۰٪ کل نمره با استفاده از کوئیز و ۸۰٪ باقی‌مانده در امتحان پایان ترم محاسبه می‌گردد.

نحوه محاسبه نمره کل:

آزمون پایان ترم	۸۰٪ کل نمره
کوئیز و تکالیف درسی	۲۰٪ کل نمره

***سیاست مسئول دوره در مورد برخورد با غیبت و تاخیر دانشجو در کلاس درس:غیبت غیر مجاز طبق آئین نامه آموزشی و تمرکز بر ارزشیابی دوره**

دانشجو موظف است قبل از حضور استاد در کلاس حضور داشته باشد.

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس اقدامات بهداشتی وکمک های اولیه در شرایط اضطراری

نیمسال اول/دوم نیمسال اول تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵

ردیف	تاریخ	ساعت	عنوان	مدرس	آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس
۱	۱۴۰۳/۱۱/۲۹	۱۶– ۱۸	مبانی، تعاریف و انواع طبقه بندی بحران ها استراتژی دولت التیام بخش و تفاوت جامعه تقدیرگرا و جامعه خوداتکا	دکتر محمد حسین دلشاد	آمادگی قبلی، حضور فعال در کلاس، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات به همراه بازخورد
۲	۱۴۰۳/۱۲/۰۶	۱۶– ۱۸	معرفی ریسک و اجزای آن	"	"
۳	دو شنبه هر هفته	۱۶– ۱۸	معرفی اجزا و مراحل مدیریت بحران و چرخه آن	"	"
۴	"	۱۶– ۱۸	کاهش خطر بلایای طبیعی و انسان ساخت	"	"
۵	"	۱۶– ۱۸	اصول پیشگیری،کاهش اثرات مخرب انواع بحران و سند سندای	"	"
۶	"	۱۶– ۱۸	اصول آمادگی و برنامه ریزی پاسخ به انواع بحران **یادگیری مبتنی بر حل مسئله(Problem-Based Learning) :** • **روش اجرا:** ارائه سناریوهای پیچیده حوادث و بلایا به دانشجویان و درخواست از آنها برای شناسایی مشکلات، ارائه راه حل ها، تصمیم گیری در شرایط محدود و ارزیابی نتایج. • **فعالیت ها:** تحلیل سناریوهای حوادث، شناسایی نیازهای جامعه، طراحی برنامه های مداخله، تخصیص منابع، مدیریت بحران.	"	"

			• **مزایا:** تقویت تفکر انتقادی، مهارت های حل مسئله، کار تیمی، تصمیم گیری در شرایط بحرانی. • **مثال عملی:** ارائه سناریوی وقوع زلزله در یک شهر و درخواست از دانشجویان برای طراحی برنامه پاسخ به بحران شامل ارزیابی نیازها، تخصیص منابع، مدیریت اسکان موقت و پیشگیری از بیماری های واگیر.		
۷	"	۱۸ –۱۶	آشنایی با سامانه فرماندهی حادثه (تاریخچه،اصول، عملکرد و ساختار)	"	"
۸	"	۱۸ –۱۶	کلیات، حوادث، طبقه بندی، اثرات کلی سازمان های مسئول مملکتی و بین المللی	"	"
۹	"	۱۸ –۱۶	جمع آوری مجروحین – کمک های اولیه – چگونگی نقل و انتقال آسیب دیدگان – اسکان آوارگان	"	"
۱۰	"	۱۸ –۱۶	کنترل بیماری های واگیر در شرایط اضطراری	"	"
۱۱	"	۱۸ –۱۶	اقدامات بهداشت محیط در شرایط اضطراری (مشکلات آب و فاضلاب، طرق تهیه، گندزدایی و توزیع آب سالم)	"	"
۱۲	"	۱۸ –۱۶	اقدامات بهداشت محیط در شرایط اضطراری(زباله، جمع آوری اجساد انسان و حیوانات، گندزدایی آنها، بهداشت مواد غذایی و ...)	"	"
۱۳	"	۱۸ –۱۶	آمادگیهای بهداشتی قبل از وقوع بحران - مبارزه با بندپایان و جوندگان	"	"
۱۴	"	۱۸ –۱۶	مسائل بهداشتی، روانی و عاطفی اسکان در اردوگاه ها	"	"
۱۵	"	۱۸ –۱۶	کمک های اولیه ۱(کمک های اولیه و مراحل ارزیابی مصدوم،انسداد راه های هوایی و نحوه رفع آن، احیای قلبی-ریوی) **یادگیری معکوس(Flipped Classroom) :** • **روش اجرا:** دانشجویان قبل از کلاس محتوای تئوری (ویدئوهای آموزشی، مقالات، اسلایدها) را مطالعه می کنند. زمان کلاس به تمرین	"	"

			مهارت های عملی، پرسش و پاسخ و بحث و تبادل نظر اختصاص می یابد. • **فعالیت ها:** تماشای ویدئوهای آموزشیCPR ، مطالعه دستورالعمل های کمک های اولیه، تمرین مهارت های عملی در کلاس، پرسش و پاسخ از استاد. • **مزایا:** افزایش آمادگی دانشجویان، تمرکز بر یادگیری فعال، تعامل بیشتر در کلاس، کاهش زمان سخنرانی. • **مثال عملی:** قبل از کلاس، دانشجویان ویدیوی آموزشی نحوه صحیح CPR را تماشا می کنند. در کلاس، مانکن های CPR در اختیار دانشجویان قرار می گیرد و آنها تحت نظر استاد، مهارت های CPRرا تمرین می کنند و بازخورد دریافت می کنند.		
۱۶	"	۱۸ –۱۶	کمک های اولیه ۲(روش های حمل مصدوم، خونریزی ها و شکستگی ها،روش های کنترل خونریزی ها و شکستگی ها (بانداژ و آتل بندی)) **یادگیری مبتنی بر جامعه(Community-Based Learning) :** • **روش اجرا:** مشارکت دانشجویان در برنامه های آموزشی و تمرینی سازمان های امدادی و بهداشتی در سطح جامعه. • **فعالیت ها:** شرکت در مانورهای امدادی، آموزش کمک های اولیه به عموم مردم، فعالیت در مراکز هلال احمر. • **مزایا:** یادگیری در شرایط واقعی، ایجاد حس مسئولیت اجتماعی، تقویت مهارت های ارتباطی. • **مثال عملی:** همکاری با هلال احمر برای آموزش کمک های اولیه به دانش آموزان مدارس و برگزاری مانورهای آمادگی در برابر زلزله.	"	"
۱۷	"	۱۸ –۱۶	جمع بندی	"	"

***تاریخ امتحان میان ترم: در انتهای جلسه دهم *تاریخ امتحان پایان ترم: بر اساس جدول امتحانی دانشکده**

***سایر تذکرهای مهم برای دانشجویان: کلیه امور محوله به دانشجو نیاز است بر اساس زمان مورد انتظار تحویل داده شوند در غیر اینصورت ترتیب اثر داده نخواهند شد.**